

RAN-1901130502020001

M. A. (Sem. - II) Examination November - 2025

History : Paper - VII : Indian Society in Transition 1800 to 1920

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book
- (2) પ્રશ્ન નંબર એક ફરજિયાત છે.
Question number one is compulsory
- (3) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નનાં ગુણ દર્શાવે છે.
The digit to the right indicates the marks of the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

- પ્ર. 1 નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ પાંચ) (10)**
- (1) મુંબઈ સમાચાર નામનું ગુજરાતી દૈનિક કોણે અને ક્યારે શરૂ કર્યું?
 - (2) લોકમાન્ય તિલકના કયા સામયિકોએ અંગ્રેજી શિક્ષણને કારણે જાગૃત થયેલી પ્રજાને રાષ્ટ્રવાદ માટે યોગદાન આપ્યું?
 - (3) પ્રાર્થના સમાજના અગ્રણીઓ કોણ હતા?
 - (4) સર સૈયદ અહમદે કયાં મુસ્લિમ કોલેજની સ્થાપના કરી? તે પાછળથી વિકાસ પામીને ક્યારે યુનિવર્સિટીમાં પરિણમી?
 - (5) રાજારામ મોહનરાયે પોતાના વિચારો ફેલાવવા માટે ક્યારે અને કઈ સભાની સ્થાપના કરી?
 - (6) ખેડૂત વર્ગના અર્થશાસ્ત્ર વિશે ફૂલેના વિચારો ક્યારે અને કઈ પત્રિકામાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે?
 - (7) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગરે વિધવા વિવાહને માન્યતા આપતો કાયદો ક્યારે પસાર કરાવ્યા હતા?
- પ્ર. 2 આધુનિક ભારતના સંદર્ભમાં સંસ્કૃતિકરણ અને આધુનિકરણના પરિબળોનો ખ્યાલ આપો? (13)**
- અથવા**
- 19મી સદીના સુધારણામાં આર્યસમાજ અને થિયોસોફીકલ સોસાયટીનું પ્રદાન વર્ણવો.
- પ્ર. 3 19મી સદીમાં મુસ્લિમ સમાજના સામાજિક અને ધાર્મિક સુધારણાના આંદોલનમાં વ્હાબી અને દેવબંદ આંદોલનની ચર્ચા કરો. (13)**
- અથવા**
- દલિત વર્ગની સ્થિતિ સુધારવા માટે જ્યોતિબા ફૂલેનું યોગદાન વર્ણવો.
- પ્ર. 4 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (14)**
- (1) સંસ્થાનવાદી પૂર્વેનો ભારતીય સમાજના લક્ષણો
 - (2) રામકૃષ્ણ મિશન અને સ્વામી વિવેકાનંદ
 - (3) અલીગઢ આંદોલન
 - (4) નારાયણ ગુરુ

ENGLISH VERSION

- Q. 1** **Answer the following questions briefly. (Any five)** **(10)**
- (1) Who and when started the Gujarati daily Mumbai Samachar ?
 - (2) Which magazines of Lokmanya Tilak contributed to the nationalism of the people who were awakened by English education ?
 - (3) Who were the leaders of the prayer community ?
 - (4) Which Muslim college was founded by Sir Syed Ahmed? When did it later develop into a university ?
 - (5) When and which meeting did Rajaram Mohan Roy establish to spread his ideas ?
 - (6) When and in which pamphlet were Phule's ideas about the economics of the peasantry expressed ?
 - (7) When did Ishwar Chandra Vidyasagar pass a law recognizing widow remarriage ?
- Q. 2** Explain the factors of civilisation and modernisation in the context of modern India?(13)
- OR**
- Describe the contribution of Arya Samaj and Theosophical Society in the 19th century reforms.
- Q. 3** Discuss the Whabi and Deoband movement in the movement for social and religious reform of Muslim society in the 19th century. **(13)**
- OR**
- Describe the contribution of Jyotiba Phule in improving the condition of the Dalit community.
- Q. 4** **Write Short Notes. (Any two)** **(14)**
- (1) Characteristics of Pre-Colonial Indian Society
 - (2) Ramakrishna Mission and Swami Vivekananda
 - (3) Aligarh Movement
 - (4) Narayan Guru
-